

ชื่อวิทยานิพนธ์ ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเลี้ยงอย่างต่อเนื่อง และเลิกเลี้ยงกึ่งกุลาดำ
ของเกษตรกรในอำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช
ผู้เขียน นางสาวสุภามาศ สีนธุงค์
สาขาวิชา พัฒนาการเกษตร
ปีการศึกษา 2546

บทคัดย่อ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญเพื่อศึกษา ปัจจัยด้านสังคม เศรษฐกิจ จิตวิทยา การจัดการที่มีความสัมพันธ์กับการเลี้ยงอย่างต่อเนื่องและเลิกเลี้ยงกึ่งกุลาดำ ตลอดจนปัญหา และข้อเสนอแนะของเกษตรกรที่มีการเลี้ยงอย่างต่อเนื่อง และที่เลิกเลี้ยงกึ่ง ในตำบลปากพนัง ฝั่งตะวันตก และตำบลแหลมตะลุมพุก อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช

การรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เกษตรกรทั้งหมด 90 ราย ระหว่างวันที่ 1 ธันวาคม ถึง 1 มีนาคม 2544 โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย เป็นเกษตรกรที่เลี้ยงกึ่งอย่างต่อเนื่อง จำนวน 49 ราย และสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงจากเกษตรกรที่เลิกเลี้ยงกึ่ง จำนวน 41 ราย คิดเป็น ร้อยละ 50 ของประชากรทั้งหมด

ผลการศึกษาปัจจัยด้านสังคม และเศรษฐกิจ พบว่า เกษตรกรที่เลี้ยงกึ่งอย่างต่อเนื่อง มีอายุสูงกว่ากลุ่มเลิกเลี้ยง มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวโดยเฉลี่ยเท่ากัน เกษตรกรที่เลิกเลี้ยง มีระดับการศึกษาสูงกว่า เพื่อนบ้านเป็นแหล่งข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลี้ยงกึ่งที่สำคัญของทั้งสองกลุ่ม

ผลการศึกษาด้านเศรษฐกิจ พบว่า อาชีพเดิมก่อนการเลี้ยงกึ่งของทั้งสองกลุ่ม คือ ทำนา และหลังจากเลิกเลี้ยงกึ่งได้กลับไปทำนาและประมงชายฝั่ง ขณะสำรวจเกษตรกรทั้งสองกลุ่มยังมีหนี้สิน พบว่าจำนวนเกษตรกรที่เลี้ยงกึ่งอย่างต่อเนื่อง จะมีหนี้สินมากกว่าเกษตรกรที่เลิกเลี้ยง เกษตรกรที่เลี้ยงกึ่งต่อเนื่องมีรายได้ของครอบครัวมากกว่าเกษตรกรที่เลิกเลี้ยงกึ่ง

ผลการศึกษาด้านจิตวิทยา พบว่า เกษตรกรที่เลี้ยงกึ่งกุลาดำอย่างต่อเนื่องมีทัศนคติต่อการเลี้ยงกึ่งกุลาดำที่ดีกว่าเกษตรกรที่เลิกเลี้ยงกึ่ง

ผลการศึกษาด้านการจัดการพบว่า ส่วนใหญ่เกษตรกรที่เลี้ยงกึ่งอย่างต่อเนื่องมีรูปแบบการเลี้ยงกึ่งแบบพัฒนา และเกษตรกรที่เลิกเลี้ยงกึ่งมีรูปแบบกึ่งพัฒนา เกษตรกรทั้งสองกลุ่มส่วนใหญ่มีอัตราการปล่อยลูกกึ่ง 50,000-100,000 ตัว/ไร่ มีการใช้อาหารเม็ด และมีการใช้เครื่องให้อาหารในการเลี้ยงกึ่ง

ปัญหาของเกษตรกรที่เลี้ยงอย่างต่อเนื่อง คือ ปัญหาโรคกุ้ง คุณภาพน้ำต่ำ และการขาดทุน ส่วนปัญหาที่ทำให้เกษตรกรเลิกเลี้ยงกุ้ง คือ ขาดทุน ราคากุ้งตกต่ำ ค่าอาหารแพง กุ้งเป็นโรค และไม่มีความรู้ในการเลี้ยงกุ้ง

ผลการศึกษาศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านสังคม เศรษฐกิจ การจัดการที่มีความสัมพันธ์กับการเลี้ยงอย่างต่อเนื่องและเลิกเลี้ยงกุ้งกุลาดำ พบว่า รายได้ของครอบครัว การรับรู้ข่าวสารข้อมูล รูปแบบการเลี้ยงกุ้ง การใช้เครื่องให้อาหาร มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และระดับการศึกษา สภาพการมีหนี้สิน อัตราการปล่อยลูกกุ้ง อาหาร ไม่มีความสัมพันธ์กับการเลี้ยงอย่างต่อเนื่องและเลิกเลี้ยงกุ้งกุลาดำ

Thesis Title	Factors Relating to Continuation and Discontinuation of Black Tiger Prawn Culture in Amphoe Pak Phanang, Changwat Nakhon Si thammarat
Author	Miss. Suphamas Sinthurong
Major Program	Agricultural Development
Academic Year	2003

Abstract

The objectives of this study were to investigate social, economic, psychological, and management factors related to continuous and abandoned black tiger prawn raising and to identify problems and suggestions made by farmers who raised black tiger prawns continuously and those who abandoned black tiger prawn raising on the west coast of Tambon Pak Phanang and in Tambon Laem Talumpuk, Nakhon Si Thammarat Province.

The data were collected by interviewing 90 farmers who were selected using a simple random sampling method. Out of these 90 farmers, 49 were those who raised prawn continuously. A specific sampling method was used to select 41 farmers who stopped prawn farming; this was 50 percent of the population.

The results of the study on socio-economic factors revealed that the average age of continuous prawn-raising farmers was higher than farmers who stopped prawn farming. The average number of family members of the two groups of farmers was the same. The farmers who stopped raising prawns had a higher educational background. Neighbors were a source of information on prawn farming for both groups.

The result of the study on economic factors showed that the occupation of both groups before prawn farming was rice farming. After stopping prawn farming, they returned to rice farming and coastal fishing. During the survey period, both groups were in debt. However, regarding debts, more farmers who continuously raised prawns than those who stopped prawn farming were in debt.

The result of the study on psychological factors revealed that farmers who raised prawns continuously had better attitude toward black tiger prawn raising than those who stopped prawn farming.

The result of the study on management found that most farmers who raised prawns continuously used a developed prawn farming style and the farmers who stopped prawn farming used a semi-developed prawn farming style. Most farmers in both groups launched 50,000-100,000 baby prawns per rai and used commercial feed and used feeders in feeding the prawns.

The problems faced by farmers who raised prawns continuously were diseases, low-quality water and losses. The problems faced by farmers who stopped prawn farming were loss, low-prices, expensive feed, diseases, and lack of knowledge in prawn farming.

The results of the study on the relationships between social, economic, and management factors and continuous prawn farming and abandoned prawn farming revealed that family income, information reception, models of prawn farming ,and usage of aerator were related and their relationships were statistically significant. It was found that educational background, and debts, rate of baby prawn launching, feed did not have relationships with black tiger prawn farming either continuous and abandoned farming.